Hukuk Bölümü 2008/233 E. , 2009/243 K.

- 2247 SAYILI YASA'NIN 14. MADDESINDE ÖNGÖRÜLEN KOŞULLARI TAŞIMAYAN BAŞVURUNUN, AYNI YASANIN 27. MADDESI UYARINCA REDDİ GEREKTIĞI
  - BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU (2464) Madde 35

"İçtihat Metni"

Davacı : Bünyan Belediye Başkanlığı

Vekili : Av. E.C.C.

Davalı : Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.

Vekili : Av. A.B.

O L A Y : 1) Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.'nce Bünyan Belediyesi Başkanlığı'na gönderilen 17.6.2005 gün ve B5.0308/3261 sayılı yazıda, Mayıs/2005 ayında Belediye adına Şirketlerince tahsil edilen elektrik tüketim vergisi tutarının 2.243,27YTL olduğu, 1.1.2005-31.3.2005 tarihleri arası genel aydınlatmadan doğan BTV tutarının 1.674,16YTL olup, Belediyenin elektrik tüketim vergisi alacağından mahsup edildiği, kalan 569,11YTL'nin üzerine tahakkuk ettirilen damga vergisi tutarı olan 9,00YTL ilave edilerek 578,11YTL'nin Belediyenin banka hesabına aktarıldığı belirtilmiştir.

2) Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.'nce Bünyan Belediyesi Başkanlığı'na gönderilen 19.7.2005 gün ve B5.0402/4432 sayılı yazıda, Haziran/2005 ayında Belediye adına Şirketlerince tahsil edilen elektrik tüketim vergisi tutarının 2.848,46YTL olduğu, 1.4.2005-30.6.2005 tarihleri arası genel aydınlatmadan doğan BTV tutarının 1.197,65YTL olup, Belediyenin elektrik tüketim vergisi alacağından mahsup edildiği, kalan 1.650,81YTL'nin üzerine tahakkuk ettirilen damga vergisi tutarı olan 9,00YTL ilave edilerek 1.659,81YTL'nin Belediyenin banka hesabına aktarıldığı belirtilmiştir.

3) Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.'nce Bünyan Belediyesi Başkanlığı'na gönderilen 18.8.2005 gün ve B5.500/5154 sayılı yazıda, Temmuz/2005 ayında Belediye adına tahakkuk eden elektrik tüketim vergisi tutarının 3.622,11YTL olduğu, bu meblağdan Yönetim Kurullarının 20.6.2005 tarih ve 249 no'lu kararı gereğince 905,53YTL'sının genel aydınlatma borcuna karşılık mahsup edildiği, kalan 2.716,58YTL'ye beyanname üzerinde tahakkuk ettirilen damga vergisi tutarı olan 9,00YTL ilave edilerek 2.725,58YTL'nin Belediyenin banka hesabına aktarıldığı belirtilmiştir.

Davacı vekili dava dilekçesinde, Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.'nin elektrik kullanımı nedeniyle kullanıcılardan tahsil ettiği vergiden davacının payına düşen kısmı davacının hesabına aktarmaktayken 18.8.2005 gün ve B5.500/5154 sayılı yazısı ile, Temmuz/2005 ayında Belediye adına tahakkuk eden elektrik tüketim vergisi tutarının 3.622,11YTL olduğu, bu meblağdan Yönetim Kurullarının 20.6.2005 tarih ve 249 no'lu kararı gereğince 905,53YTL'sının genel aydınlatma borcuna karşılık mahsup edildiği, kalan 2.716,59YTL'ye beyanname üzerinde tahakkuk ettirilen damga vergisi tutarı olan 9,00YTL ilave edilerek 2.725,58YTL'nin Belediyenin banka hesabına aktarıldığının belirtildiği, davalı tarafından yapılan uygulamanın yerinde olmadığını, davacı ile Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş. arasında genel aydınlatma/sokak aydınlatması vb. konularda yapılmış bir abonmanlık sözleşmesi bulunmadığını, abonelik sözleşmesi olmadan borç tahakkuk ettirilmesinin yerinde olmadığını, davacının hizmet binası olarak kullandığı yerlere ilişkin abone sözleşmeleri yaptığını, bundan kaynaklanan borçlarını süresinde elektrik idaresine ödediğini, davacının davalı tarafa genel aydınlatmadan kaynaklanan borcunun bulunmadığını ileri sürerek elektrik tüketim vergisinden kaynaklanan 905,53YTL nin davacının almaya hak kazandığı 1.8.2005 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile ödenmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

KAYSERİ 3. SULH HUKUK MAHKEMESİ; 25.4.2006 gün ve E:2005/1409, K:2006/584 sayı ile, işbu dava dosyası(905,53YTL'ye ilişkin) ile Mahkemelerinin 2005/1194 esas sayılı dosyası arasında tarafların ve dava sebebinin aynı olması, her iki dosya arasında hukuki ve fiili irtibat bulunduğundan her iki dosyanın birleştirilmesine, yargılamanın Mahkemelerinin 2005/1194 esas sayılı dosyası üzerinden yürütülmesine, Mahkemeleri esasının birleştirme nedeniyle kapatılmasına, kararın mahiyeti itibariyle harç masraf ve diğer hususların Mahkemelerinin 2005/1194 Esas sayılı dosyasından yapılan yargılama sonunda esas hükümle birlikte değerlendirilmesine dair kesin olarak karar verildiği belirtilmiştir.

KAYSERİ 3. SULH HUKUK MAHKEMESİ; 25.4.2006 gün ve E:2005/1194, K:2006/583 sayı ile, Mahkemelerinin 2005/1409 Esas, 2006/584 Karar sayılı dosyasının birleştiği, Mahkemelerinin işbu dava dosyası(1.197,65YTL'ye ilişkin) ile Kayseri 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2005/1141 esas sayılı dosyası arasında tarafların ve dava sebebinin aynı olması, her iki dosya arasında hukuki ve fiili irtibat bulunması nedeniyle her iki dosyanın birleştirilmesine, yargılamanın Kayseri 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2005/1141 esas sayılı dosyası üzerinden yürütülmesine, Mahkemeleri esasının birleştirme nedeniyle kapatılmasına, kararın mahiyeti itibariyle harç, masraf ve diğer hususların Kayseri 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2005/1141 Esas sayılı dosyasından yapılan yargılama sonunda verilecek, esas hükümle birlikte değerlendirilmesine dair, Esas hükümle birlikte temyizi kabil olmak üzere karar vermiştir.

KAYSERİ 2. SULH HUKUK MAHKEMESİ; 21.11.2006 gün ve E:2005/1141, K:2006/1779 sayı ile, Mahkemelerinin 2005/1141, birleştirilen Kayseri 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2005/1409, 2005/1199 Esas sayılı davalarının kısmen kabulü ile, dava konusu taleplerden 1.674,16YTL nin 20.6.2005, 1.197,65YTL nin 19.7.2005, 905,53YTL nin 19.8.2005 tarihinden itibaren yasal faizleri ile birlikte davalı taraftan tahsiline karar vermiş; bu kararın, YARGITAY 3. HUKUK DAİRESİ'nin 6.2.2007 gün ve E:2007/1314, K:2007/1244 sayılı kararı ile, "Dava dilekçesinde 1.674,16-YTL ve 1.197,65-YTL ve 905,53-YTL alacağın faiz ve masraflarla birlikte davalı taraftan tahsilinin istenildiği, Mahkemece davanın kabulü cihetine gidildiği, hükmün davalı vekili tarafından temyiz edildiği, davacı Belediye Başkanlığının, davalı kurum tarafından 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 35/2. maddesi uyarınca elektrik tüketim vergisinden Belediyeye aktarılması gereken payın ödenmediğini ileri sürerek 1.674,16-YTL'nin davalıdan tahsilini istediği, Mahkemece, davanın kabulüne karar verildiği, dava konusu alacağın, Belediye Gelirleri Kanunu'nda öngörülen bir mali yükümlülük olduğu, 277 sayılı Kanun gereğince de vergi ve resim hükmünde olduğu, bu bakımdan vergi ve resim alacağına ilişkin davalara vergi mahkemelerinde bakılacağından dava dilekçesinin görevsizlik nedeniyle reddi gerektiği, Mahkemece, usul ve yasaya aykırı olacak şekilde davanın kabulüne karar verilmesinin doğru görülmediği, bu itibarla, yukarıda açıklanan esaslar göz önünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm tesisinin isabetsiz, temyiz itirazları bu nedenlerle yerinde olduğundan kabulü ile hükmün HUMK'nun 428. maddesi gereğince bozulmasına karar verilmesi üzerine KAYSERİ 2. SULH HUKUK MAHKEMESİ; 13.9.2007 gün ve E:2007/974, K:2007/1376 sayı ile, davacı vekili oturumda dava dilekçesini tekrar ederek Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.'nin elektrik kullanımı dolayısı ile kullanıcılardan tahsil ettiği vergiden müvekkilin payına düşen kısmını müvekkil hesabına aktarmakta iken 17.6.2005 tarih ve B5.0308/3261 sayılı yazısı ile, "Mayıs 2005 dönemi için Bünyan Belediyesi adına Kayseri ve

Civarı Elektrik T.A.Ş. tarafından tahsil edilen elektrik tüketim vergisi tutarının 2.243,27-YTL olduğunu, 1.1.2005 - 31.3.2005 tarihleri arası genel aydınlatmadan doğan BTV tutarının 1.674,16-YTL olduğunu, elektrik tüketim vergisi alacağından bu miktarın mahsup edildiğini, kalan 569,11-YTL üzerinden tahakkuk ettirilen damga vergisi tutarı olan 9,00-YTL ilave edilerek 578,11-YTL nin Bünyan Belediyesi banka hesabına aktarıldığını" bildirdiğini, davalı tarafından yapılan uygulamanın yerinde olmadığını, müvekkil idare ile Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş. arasında genel aydınlatma/sokak aydınlatması vb. konularda yapılmış bir abonmanlık sözleşmesi bulunmadığını, abonelik sözleşmesi olmadan borç tahakkuk ettirilmesinin yerinde olmadığını, müvekkilinin hizmet binası olarak kullandığı yerlere ilişkin abone sözleşmeleri yapmış olup, bundan kaynaklanan borçlarını süresinde elektrik idaresine ödediğini, davalının kanun gereğince müvekkil idareye ödemesi gerekirken müvekkil idarenin borcu olduğu yönündeki asılsız iddiası ile ödemekten imtina ettiği elektrik tüketim vergisinden kaynaklanan 1.674,16-YTL'nin müvekkil idarenin almaya hak kazandığı 1.6.2005 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile ödenmesine karar verilmesini istediği, davalı vekilinin cevap layihasını tekrar ederek davacı tarafın bölge halkının aydınlatılması görevi nedeniyle davacı şirkete binlerce YTL borcu olduğunu savunarak reddini istediği, Mahkemelerince delillerin toplandığı ve hüküm kurulduğu, Mahkemelerine ait kararın davalı şirket tarafından temyiz edildiği ve Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 6.2.2007 tarih ve 2007/1314 Esas ve 2007/1244 Karar sayılı ilamı ile, dava konusu alacağın Belediye Gelirleri Kanunu'nda öngörülen bir mali yükümlülük olduğu, 2577 sayılı Kanun gereğince de vergi ve resim hükmünde bulunduğu, bu bakımdan vergi, resim alacağına ilişkin davalara vergi mahkemelerinde bakılacağından dava dilekçesinin görevsizlik nedeniyle reddine karar verilmesi gerektiğini belirterek bozduğu, bozma ilamı usul ve yasaya uygun olduğundan bozma ilamına uyulduğu, bozma ilamında belirtilen gerekçelere göre görevli mahkemenin vergi mahkemeleri olması sebebiyle HUMK'nun 7 ve devamı gereği Mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, dilekçe red kararı üzerine yenilediği dava dilekçesinde, davalının, 18.8.2005 tarih ve B5.500/5154 sayılı yazısına konu işlemin iptaline, davalının, davacıya 905,53YTL (davacının almaya hak kazandığı 1.8.2005 tarihinden itibaren işleyecek reeskont faizi ile birlikte) ödemesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

KAYSERİ VERGİ MAHKEMESİ; 29.2.2008 gün ve E:2008/106, K:2008/59 sayı ile, davacı Belediye Başkanlığınca, Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş. tarafından adlarına yapılmış bir abonman sözleşmesi söz konusu olmadığı halde genel aydınlatma/sokak aydınlatması adı altında 905,53YTL borç tahakkuk ettirilerek bu tutarın Haziran 2005 dönemi için Belediyeleri adına tahsil edilen 3.622,11YTL elektrik tüketim vergisi tutarından mahsup edilmesine ilişkin olarak tesis edilen 18.8.2005 tarih ve 5154 sayılı işlemin iptali ile haksız olarak yapılan mahsup tutarının reeskont faizi ile birlikte iadesine karar verilmesinin talep edildiği, 2576 sayılı Yasa'nın 6. maddesinde, "Vergi Mahkemeleri; a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları, b) (a)bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulamasına ilişkin davaları, c) Diğer kanunlarla verilen işleri, çözümler" düzenlemesinin yer aldığı, aynı Yasanın 5. maddesinin birinci fıkrasında da, İdare Mahkemelerinin, Vergi Mahkemelerinin görevine giren davalar ile Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davaları ile tam yargı davalarını, tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar ve kanunlarla verilen diğer işleri çözümleyeceğinin kurala bağlandığı, dosyanın incelenmesinden, davacı Belediye Başkanlığınca, Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş. tarafından adlarına yapılmış bir abonman sözleşmesi söz konusu olmadığı halde, genel aydınlatma/sokak aydınlatması adı altında, adlarına 905,53YTL borç tahakkuk ettirilerek bu tutarın Temmuz 2005 dönemi için Belediyeleri adına tahsil edilen 3.622,11YTL elektrik tüketim vergisi tutarından mahsup edilmesi nedeniyle haksız olarak tahsil edilen 905,53YTL'nin reeskont faiziyle birlikte iadesi amacıyla Kayseri 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nde açılan davada, adı geçen Mahkemece verilen 21.11.2006 tarih ve E:2005/1141, K:2006/1779 sayılı kararın temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nce, 6.2.2007 tarih ve E:2007/1314, K:2007/1244 sayılı kararıyla, "Dava konusu alacak Belediye Gelirleri Kanunu'nda öngörülen bir mali yükümlülük olup, 2577 sayılı Kanun gereğince de vergi ve resim hükmündedir. Bu bakımdan vergi ve resim alacağına ilişkin davalara vergi mahkemelerinde bakılacağından, dava dilekçesinin görevsizlik nedeniyle reddi gerekir" denilerek Kayseri 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 21.11.2006 tarih ve E:2005/1141, K:2006/1779 sayılı kararının bozulması üzerine Kayseri 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nce bozma kararına uyularak 13.9.2007 tarih ve E:2007/974, K:2007/1376 sayılı kararla, uyuşmazlığın vergi mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle görev ret kararı verildiği ve söz konusu kararın 12.12.2007 tarihinde kesinleşmesinden sonra davacı Belediye Başkanlığı tarafından aynı istemle Mahkemelerinde iş bu davanın açılmış olduğunun anlaşıldığı, dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, uyuşmazlığın, davalı kurum tarafından davacı Belediye adına tahsil edilen 3.622,11YTL elektrik tüketim vergisinden ya da bu vergiden yapılan mahsuptan kaynaklanmayıp, davalı kurum tarafından, genel aydınlatma/sokak aydınlatması adı altında davalı Belediye adına tahakkuk ettirilen 905,53YTL elektrik borcunun olup olmadığı noktasından, başka bir ifade ile özel hukuk hükümlerine tabi borç alacak ilişkisinin olup olmadığının tespitinden kaynaklanmış olması ve uyuşmazlığın bu haliyle vergi mahkemesinin görevine giren vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunların zam ve cezaları ile tarifelerden kaynaklanmadığı gibi idare mahkemesinin görevine giren iptal veya tam yargı davasına konu bir uyuşmazlıkta olmayıp, özel hukuk ilişkisinden doğan ve adli yargının konusuna giren bir uyuşmazlık olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, karara itiraz edilmeyerek kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Habibe ÜNAL, Turan KARAKAYA, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 2.11.2009 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, 905,53YTL nin davacının almaya hak kazandığı 1.8.2005 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile ödenmesine karar verilmesi istemiyle Kayseri 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin E:2005/1409 sayılı dosyasında açılan davada, dosyanın birleştirildiği Kayseri 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nce, Mahkemelerinin 2005/1141, birleştirilen Kayseri 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2005/1409, 2005/1199 Esas sayılı davalarının kısmen kabulü ile, dava konusu taleplerden 1.674,16YTL nin 20.6.2005, 1.197,65YTL nin 19.7.2005, 905,53YTL nin 19.8.2005 tarihinden itibaren yasal faizleri ile birlikte davalı taraftan tahsiline karar verildiği; bu karar üzerine davalı tarafından verilen temyiz dilekçesinde dava değerinin 1.674,16YTL olarak

belirtildiği, Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nce, 1.674,16YTL'nin davalıdan tahsilinin istendiği açıklamasına yer verilerek Mahkeme kararının bozulduğu ve bu kez Kayseri 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nce, 1.674,16YTL nin davacı idarenin almaya hak kazandığı 1.6.2005 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile ödenmesine karar verilmesi istemiyle dava açıldığı belirtilmek suretiyle bozma kararına uyularak görevsizlik kararı verildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, Kayseri 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin Yargıtay bozma kararına uymak suretiyle verdiği görev uyuşmazlığına konu kararın 1.674,16YTL alacağa ilişkin olduğu ve 905,53YTL alacak yönünden verilmiş görevsizlik kararının bulunmaması karşısında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

Belirtilen duruma göre, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ : 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 2.11.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.